

Gėjų parado Klaipėdoje tikrai nebus

Patiklių žmonių dėka ir pati akiplėšiškiausia iniciatyva gali įgauti neregėtą ažiotažą. Jaunų žurnalistų sumanytas paprastas žurnalistinis eksperimentas sulaukė tokio susidomėjimo, kokio Klaipėdoje seniai nebūta. Pasigirdo net niekuo nepagrįstų kaltinimų, kad uostamiestyje specialiai sėjama neapykanta ir homofobija, o vien teiginys, kad rugpjūčio 1 dieną per miesto šventę galėtų būti surengtas gėjų ir lesbiečių paradas sukėlė Klaipėdos valdžios pasipiktinimą. Tai yra gerai ar blogai, žurnalistai nesiėmė spręsti. Vis dėlto jų atliktas eksperimentas byloja, kad laisvas idėjas skelbiančio miesto valdžia kitaip mąstančių nenori girdėti.

Testas politikams

Akiplėšišką eksperimentą sumanę žurnalistai nusprendė patikrinti, kiek miesto valdžiai yra priimtina kitokia nuomonė.

Uostamiesčio politikai nuolat akcentuoja, kad Klaipėda yra laisvas miestas. Tokia Klaipėda pristatoma ir reklaminiuose klipuose, kur akcentuojamas šūkis „Laisvu stiliumi“.

O kaip miesto politikai priims netikėtą ir net šokiruojančią idėją? Siekiant tai išsiaiškinti, ir buvo pateiktas prašymas leisti neįprasta tema pasisakyti klaipėdiečių tribūnoje. Tik prašymas pasisakyti miesto taryboje, o ne rengti eitynes. To ir užteko, kad kiltų skandalas.

Išgąsdinęs raštas

Rašte, kuris buvo skirtas miesto merui, ir kurį pateikė neegzistuojanti „Lygių galimybių lyga“, teigta: „Lygių galimybių lyga“ teigiamai vertina Klaipėdos, kaip vakarietiško ir modernaus miesto vystymąsi. Naujasis miesto įvaizdžio ženklas „Laisvu stiliumi“ parodo uostamiesčio brandą.

Mes manome, kad Klaipėda jau pakankamai subrendo ir yra pasirengusi priimti seksualinių mažumų eitynes miesto gatvėmis. Tinkamiausias laikas tam galėtų būti Miesto šventė rugpjūčio 1 dieną. Per Miesto šventę surengusi seksualinių mažumų eitynes Klaipėda suspindėtų ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje. Rygos mieste surengti tokių eitynių nepavyko dėl vietos politikų trumparegiškumo ir kultūros stokos. Klaipėda galėtų tapti pirmuoju Lietuvos miestu, prisidedant prie projekto dėl lygių galimybių plėtros Lietuvoje įgyvendinimo. Taip būtų nušluostyta nosis Vilniui. Lygių galimybių lyga užtikrina, kad

seksualinių mažumų eitynės per Miesto šventę tikrai tik pakeltų šventės prestižą. Pasitelkus daugiametę vakarų Europos seksualinių mažumų patirtį rengiant eitynes galima šventės dalyviams pateikti aukštos kokybės reginį, kuris įsimins ilgam. „Lygių galimybių lyga“ prašo leisti pasisakyti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos posėdžio, vyksiančio liepos 27 dieną, tribūnoje ir viešai išdėstyti tarybos nariams pasiūlymą dėl seksualinių mažumų eitynių Miesto šventės metu.“

Netikrino dokumentų

„Lygių galimybių lygos“ prašymas pasisakyti „klaipėdiečių tribūnoje“ buvo pateiktas iki posėdžio likus vos dienai. Oficialiai skelbtas priėmimo laikas jau buvo pasibaigęs. Telefonu pasiteiravus gyventojų informavimo tarnybos, specialistė prašymą paimti mielai sutiko. Dar paragino paskubėti. Nunešus prašymą, darbuotoja jį studijavo. Pieštuku pasibraukė kelis sakinius. Vėliau įdėmiai nužvelgė „Lygių galimybių lygos“ raštą atnešusią „atstovę“ ir patarė į kitą dieną vyksiantį miesto tarybos posėdį nevéluoti. Darbuotoja nepatikrino nei prašymą pateikusiojo asmens dokumento, neklausė, kodėl prašymo neatnešė jį pasirašęs kažkoks Andrius Kriukas. Nebuvo tikrinta ar egzistuoja tokia organizacija kaip „Lygių galimybių lyga“.

Būtų pakvietęs ir tarybą

Išdėstyti neegzistuojančios „Lygių galimybių lygos“ mintis miesto tarybos nariams sutiko į Klaipėdą kaip turistą atvykęs amerikietis. Daugelyje šalių lankęsis ir studijavęs, galintis susikalbėti šešiomis užsienio kalbomis, Danielius yra plačių pažiūrų ir tolerantiškas žmogus. 1998 metais vienas populiariausių amerikiečių žurnalų „Time“ Danielių įtraukė į 200 JAV intelektualiausių jaunuolių sąrašą. Su seksualinėmis mažumomis jis neturi jokio ryšio. Paprašytas amerikietis sutiko dalyvauti eksperimente. Jis tik turėjo perskaityti paaiškinimą Klaipėdos tarybos nariams apie gėjų ir lesbiečių parado idėją. Taip pat būtų buvęs nurodytas pageidaujamas parado laikas, maršrutas - nuo autobusų stoties pro savivaldybę iki senojo turgaus. Pranešime prisijungti prie gėjų ir lesbiečių parado ketinta pakviesti ir miesto tarybos narius.

Užsieniečiui - „sorry“

Vakar miesto tarybos posėdyje dalyvavę politikai turėjo „Lygių galimybių lygos“ pateiktą prašymą ir atvirai stebėjosi jo turiniu. Dairėsi pasirodančių seksualinių mažumų atstovų. Pasirodžius „Lygių galimybių lygos“ „atstovui“ amerikiečiui salėje nuvilnijo šurmulyš. Vos tik pasisveikinusį „Good afternoon ladies and gentleman“ (Laba diena ponai ir ponios), Danielių, meras Rimantas Taraškevičius nutraukė. Tada miesto galva dar kartą paragino pasirodyti poną A.Kriuką. „Lygių galimybių lygos“ idėją norėjęs pateikti Danielius bandė paaiškinti, kad A.Kriukas negalėjo atvykti į posėdį. Tačiau R.Taraškevičius vos porą žodžių ištarusį Danielių pertraukė. Net nesiklausė, ką bandė pasakyti amerikiečio vertėja. Ja „dirbti“ buvo pakviesta Klaipėdoje atostogaujanti studentė. Iš salės pasigirdo prašymų leisti užsieniečiui pasakyti, ko jis norįs. Tačiau meras paaiškinęs, kad „klaipėdiečių tribūna“ yra skirta tik klaipėdiečiams bei kelis syk pakartojęs anglišką žodį „sorry“ (atsiprašau), liepė nutraukti pasisakymą.

Amerikietis nusivylė

Amerikietis Danielius nustebė, kad jam nebuvo leista net paaiškinti, kodėl atėjo į tribūną. Žurnalistų eksperimentas jam pasirodė įdomus. Sutikdamas eiti į tribūną, jis eksperimentą priėmė kaip galimybę įsitikinti demokratijos ir tolerancijos Lietuvoje raišką. Tačiau po to, kai jam neleido kalbėti, amerikietis liko nusivylęs. „Esu daug keliavęs ir galiu palyginti įvairias šalis. Pastebėjau, kad Lietuva yra ekonomiškai išsivysčiusi ir sparčiai auganti šalis. Tačiau Lietuvoje žmonės bijo socialiai reikštis. Šioje srityje dar jaučiamas atsilikimas, palyginimus su tokiais šalimis kaip Brazilija, Meksika, Jungtinės Valstijos“, - sakė jis. Po to, kai buvo išprašytas iš tribūnos, įsijautęs į lygių galimybių gynėjo vaidmenį Danielius apie galimą paradą kalbėjo į tarybos posėdį netikėtai gausiai susirinkusiems radijo ir televizijos žurnalistams. Jau vėliau jis sakėsi net per vietinį radiją girdėjęs savo balsą.

Pažeistos teisės

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos patarėja teisės klausimais Danguolė Grigolovičienė teigė, kad draudimą seksualinių mažumų atstovams kalbėti miesto tribūnoje galima traktuoti kaip žmogaus teisių pažeidimą.

Už panašius pažeidimus gali būti skiriama nuo dviejų iki keturių tūkstančių litų administracinė bauda.

Lygių galimybių įstatymas taip pat galioja ir savivaldos institucijoms.

Atsakymas - viešas

Vakar savivaldybės išplatino Kultūros skyriaus parengtą viešą laišką A.Kriukui.

Oficialiame atsakyme „Lygių galimybių lygai“ meras R.Taraškevičius išdėstė, kad „laiške nėra esminės informacijos apie eitynių tikslą, laiką, vietą, maršrutą, dalyvių skaičių, todėl leidimas eitynėms nebus rengiamas“.

Tai ko meras pasigedo ir turėjo būti pasakyta viešame pristatyme miesto taryboje iš „klaipėdiečių tribūnos“.

Tačiau viešai išdėstyti pasiūlymų savivaldybės posėdžių salėje nebuvo leista.